

GŁOS NARODU

Nr. 344. — ROK XLII.

PONIEDZIAŁEK

16 GRUDNIA 1935.

 REDAKCJA, ADMINISTRACJA I Drukarnia, KRAKÓW, UL. ŚW. KRZYŻA 11
 KONTA P. K. O. WARSZAWA NR. 140.935. — KONTA P. K. O. KRAKÓW NR. 401.999.

Předpłata wynosi:

Miesięcznie . . . . .

W Krakowie

z zniżką z zniżką

5 zł. 4 zł.

Na całym obszarze państwa polsk.

z zniżką z zniżką

5 zł. 4 zł.

Zagranicą.

5 zł. 4 zł.

5 zł. 4 zł.

TELEFONY: REDAKCJA Nr. 101-90. ADMINISTRACJA Nr. 133-44. Drukarnia Nr. 133-44 i 144-06.

 Redakcja nie odpowiada za treść ogłoszeń i nie honoruje, listów
 nieopłaconych nie przyjmuje.

Za każdą zmianę adresu dołata 50 gr.

 Redakcja przyjmuje strony
 od godziny 11. do 18.

Akcja obniżki cen zakończona będzie 20 bm.

Warszawa, 15. 12. (PAT). Rozmowy z kartelami w sprawie obniżki cen będą zakończone przed świętami. Zgodnie z zapowiedzią p. ministra przemysłu i handlu na konferencji prasowej, która odbyła się w dniu 30 listopada br., rozmowy z przedstawicielami karteli w sprawie obniżki cen odbywać się będą jeszcze w ciągu bieżącego tygodnia i zostaną za-

kończone w dniu 20 bm., tj. w piątek.

W sobotę zaś o godz. 13 odbędzie się w Min. Przemysłu i Handlu ponowna konferencja prasowa, na której p. minister zaznajomi prasę o rezultatach akcji zniżkowej. W tym samym również dniu p. minister przemysłu i handlu wygłosi przez radio o godz. 18.30 przemówienie o problemie kartelowym w Polsce.

Komisja Prawnicza Sejmu za utrzymaniem Berez.

W sprawozdaniu z sobotniej dyskusji w Komisji Prawniczej Sejmu nad projektem amnestji donieśliśmy, że poseł Zaklika zgłosił poprawkę w sprawie rozszerzenia amnestji na emigrantów politycznych. Poprawka ta brzmiała: „Osoby, skazane za przestępstwa polityczne, które uchyliły się od kary przez opuszczenie granic państwa, jeżeli zgłoszą się do władz przed 31 stycznia 1936 r., podlegają zmniejszeniu kary o 3/4 przy karze do lat 2, a o połowę przy karze od 2 do 5 lat i o 1/3 przy wyrokach powyżej lat pięciu”. Poprawka posła Zakliki

w głosowaniu upadła. Poseł Szczepański zgłosił rezolucję, wzywającą rząd, by zastosował amnestję w stosunku do odosobnionych w obozie koncentracyjnym. Przewodniczący wice-marsz. Podolski zwrócił uwagę, że do tej kategorii ludzi ustawa amnestyjna stosować się nie może, gdyż odosobnieni nie mają wyroków sądowych. Pos. Szczepański wyjaśnił, że rząd mógłby, zgodnie z duchem ustawy amnestyjnej, zastosować coś analogicznego do amnestji w stosunku do odosobnionych. Rezolucja posła Szczepańskiego w głosowaniu upadła.

Projekty ustaw o stosunku państwa do muzułman i karaimų.

Do Sejmu wniesione zostały dwa rządowe projekty ustaw o stosunku państwa do muzułmańskich i karaimeńskich związków religijnych w Polsce.

Oba projekty przewidują w artykule 2, że zarówno Muzułmański jak i Karaimeński Związek Religijny korzystają „w swem życiu wewnętrznym z pełnej wolności rządzenia się w ramach praw obowiąz., przepisami swego statutu (Ustawy wewnętrznej), uznanego przez Państwo w drodze rozporządzenia Rady Ministrów.”

Zwierzchnia władza w muzułman w dziedzinie religijnej sprawuje mufti z pomocą najwyższego kolegium muzułmańskiego, on też reprezentuje związek religijny wobec władz państwowych. Stanowisko muftiego jest dożywotnie, wybierany jest przez kongres muzułmański spośród kandydatów, przedstawionych przez kolegium i uzgodnionych z ministrem WR i OP. Wybór muftiego zatwierdza Prezydent R. P. Zastępcą muftiego jest jeden z członków kolegium muzułmańskiego. Sądownictwo w sprawach o rozwiązywaniu małżeństwa sprawuje najwyższe kolegium muzułmańskie. Na czele poszczególnych gmin wyznaniowych muzułmańskich stoją imamowie, których pomocnikami są muezzini, mianowani przez muftiego po zasięgnięciu opinii u wojewody. — Imamowie są zarazem urzędnikami stanu cywilnego. Państwo gwarantuje wyznawcom islamu naukę religii w szkołach dla młodzieży do lat 18 przez nauczycieli, upoważnionych przez muftiego. Muzułmański związek religijny otrzymuje na swoje potrzeby dotacje ze skarbu państwa; dotacje te obejmują wydatki osobowe i rzeczowe. Pomieszczenia dla duchownych są traktowane na równi z lokalami instytucji państwowych.

Analogiczne przepisy stosują się do Karaimeńskiego Związku Religijnego. Zwierzchnikiem religijnym tego wyznania jest hachan, wybierany na zjeździe Karaimų w Nowych Trokach i sprawujący swój urząd dożywotnie. Zastępuje go ułi-hazzan; na czele gminy wyznaniowej jest szamasz. Duchowni muzułmanscy i karaimeńscy „korzystają ze wszystkich szczególnych uprawnień, jakie ustawodawstwo państwowe zapewnia osobom duchownym wyznań prawnie uznanych”. Karaimi podobnie jak i muzułmani otrzymują dotacje ze skarbu państwa na wydatki osobowe i rzeczowe swych wyznań.

W Polsce znajduje się wszystkie około 1500 karaimų, mających swe gminy wyznaniowe w Wilnie, Trokach, Lucku i Haliczu.

Oba powyższe streszczone projekty ustaw rządowych opracowane zostały w porozumieniu z muftim i hachanem, jako głowami wyznań muzułmańskiego i karaimeńskiego. (KAP).

Zmiany w Min. W. R. i O. P.

Z dn. 1. I. 1936 ustępuje w Min. WR i OP. p. Al. Kawalkowski, dyrektor dep. ogólnego i kierownik „zespołu (!) dla spraw młodzieży akademickiej”. Mówi się także o ustąpieniu naczelnika wydziału kultury i sztuki, p. Zawistowskiego, — szefa biura personalnego majora Lipki, wiceministrów: prof. Chylińskiego i Ks. Zongołowicza, na którego miejsce wysuwany jest były szef wychowania fizycznego, płk. Urych.

T. F. I. powiecz zerwał ze swym tygodnikiem

B. amb. T. Filipowicz rozpoczął pracę nad stworzeniem w sanacji nowej partji. Jego organem był dotąd tygodnik „Nakazy Dnia”, który ostatnio w sprawie żydowskiej zajął stanowisko mocno antysemityczne. Po powrocie z Paryża p. Filipowicz — jak donosi „Robotnik” — zerwał z tym tygodnikiem.

Katolickie Stowarzyszenia Młodzieży rosną w siły.

Donieśliśmy o obradach zjazdu związkowego Katolickiego Związku Młodzieży Męskiej i Katol. Zw. Młodzieży Żeńskiej, ogólnopolskich central K. S. M., grupujących 308.720 młodzieży pozaszkolnej. Jak podaje KAP, liczba członków czynnych Katol. Stow. Młodzieży zwiększyła się w roku ub. o 29.389 druhów i druchów. Przyrost wyniósł zatem 10.4 proc. Młodzież katolicka skupiona w KSM. pracowała w roku 1934 w 9.554 oddziałach parafjalnych, skupionych w 40 KSMM i KSMŻ diecezjalnych. W chwili obecnej Związki są największą organizacją wiejską w Polsce, gdyż łącznie 248.400 młodzieży rolniczej.

Prez. Masaryk zalecił na następcę min. Benesza.

Podczas aktu ustąpienia prezydenta Masaryka, szef kancelarii prezydenta Samal przeczytał oświadczenie prezydenta, w którym Masaryk prosi cały naród czeski i współobywateli innych narodowości, by przy kierowaniu państwem pamiętali, że państwa utrzymują się dzięki ideom, z których powstały. Czechosłowacji potrzeba dobrej polityki zagranicznej, a na wewnątrz sprawiedliwości wobec wszystkich obywateli, jakiegokolwiek byliby na rodowości.

Oświadczenie prez. Masaryk kończy następującymi słowami: „Radbym wam jeszcze powiedzieć, że

NA SWEGO NASTĘPCĘ POLECAM
DR. BENESZA.

Pracowałem z nim zagranicą i w kraju i znam go. Mam pełną wiarę, że wszystko pójdzie dobrze i da Bóg, jeszcze czas jakiś będę patrzył na was, jak to prowadzić.”

Ostatnim aktem państwowym ustępującego prezydenta było podpisanie amnestji dla przestępców politycznych. Rozmiary tej amnestji nie są jeszcze znane.

Według doniesień prasy, rząd uchwalił pro-

jekt ustawy, nadającej pierwszemu prezydentowi republiki czechosłowackiej

tytuł prezydenta - swobodziciela

oraz projekt ustawy o oddaniu prezydentowi Masarykowi w dożywotnie używanie zamku Lany, siedziby letniej prezydenta, gdzie przebywał on stale w ostatnich czasach i gdzie odbył się akt ustąpienia.

Sytuacja w sprawie wyboru

nowego prezydenta Czechosłowacji przedstawia się następująco: W łonie zgromadzenia na rodowego zarysowują się dwa bloki, a mianowicie: blok stronnictw lewicowych, składający się z socjal-demokratów i narodowych socjalistów czechosłowackich, socjal-demokratów niemieckich, komunistów i katolików czeskich. Do drugiego bloku należą stronnictwa prawicowe. Siły obu bloków są zbliżone. Blok lewicy niewątpliwie głosować będzie na ministra Benesza. Niewiadomo, jaką kandydaturę zamierzają wysunąć stronnictwa. Krążą pogłoski, że w pierwszym głosowaniu partja sudecko-niemiecka wysunie kandydaturę swego szefa K. Henleina. Partja ta rozporządza w zgromadzeniu narodowym 67 głosami.

Parlament hiszpański znów będzie rozwiązany.

Madryt, 15. 12. (PAT). Premier Valladares oświadczył dziś przedstawicielom prasy: Wobec trudności dla dalszych prac kortezów należy oczekiwać rozwiązania parlamentu i zarządzenia wyborów. W przewidywaniu tej ewentualności, rząd zajmie stanowisko bardzo skrupulatnej ponadpartijności, aby zabezpieczyć wszystkim obywatelom swobodę głosowania. Rząd utrzyma spokój i porządek publiczny za wszelką cenę.

Rozwiązanie kortezów 30 b. m.

Madryt, 15. 12. (PAT). Spodziewają się tu ogłoszenia dekretu, odraczającego kortezy na dwa tygodnie. Inny dekret, który ukazać się ma 30 grudnia br. rozwiąże izbę i ustali budżet na dalsze trzy miesiące w dotychczasowych granicach. Nowe wybory odbyłyby się w terminie konstytucyjnie przewidzianym, tj. w ciągu 60 dni od daty rozwiązania kortezów.

Z odwachu na fotel ministra.

Madryt, 15. 12. (PAT). Nowy minister wojny gen. Molero w piątek został osadzony w Pampelunie na odwachu na miesiąc za to, że bez pozwolenia zwierzchności wyjechał do Madrytu na rozmowy w sprawie objęcia teki. Na odwach ten skazał obecnego ministra ustępującego Gil Robles. Nowy premier nakazał telegraficznie zwolnienie gen. Molero z odwachu i wezwał go do Madrytu dla objęcia urzędowania.

Zjazd delegatów zw. oficerów w stanie spoczynku.

Warszawa, 15. 12. Dziś obradował w Warszawie zjazd delegatów związków oficerów W. P. w stanie spoczynku. Obrady rozpoczęły się o godz. 11 w oficerskim kasynie garnizonowym. Na inaugurację zjazdu przybył generalny inspektor sił zbrojnych gen. dyw. Edward Śmigły Rydz. Na zjeździe obecny był również min. spr. wojsk. gen. Kasprzycki.

Gen. Skierski odczytał deklarację w sprawie połączenia się pięciu dotychczas istniejących dotąd związków i stowarzyszeń oficerów i urzędników wojskowych w stanie spoczynku w jeden związek pod nazwą Związek Oficerów W. P. w stanie spoczynku. — Fuzja ma nastąpić na podstawie wspólnie opracowanego już statutu. Przedstawiciele dotychczas istniejących związków oficerów W. P. w stanie spoczynku podpisali na zjeździe deklarację połączenia się w jeden zwią-

zek. Prezesem Zarządu Głównego Związku został wybrany przez aklamację gen. dyw. Leonard Skierski.

Makuszyński do P. A. L.

Posiedzenie Polskiej Akademji Literatury, poświęcone wyborowi następcy ś. p. Piotra Chaynowskiego, odbędzie się w siedzibie Akademji w dn. 5-ym stycznia 1936. — Wysuwają się kandydatury M. Makuszyńskiego.

TUWIM LAUREATEM NAGRODY PENKLUBU.

Warszawa, 15. 12. (PAT). Zarząd Polskiego Klubu Literackiego jako jury nagrody Pen-klubu za tłumaczenia polskie, na posiedzeniu w dniu 15 bm. pod przewodnictwem prezesa J. Paramowskiego przyznał tegoroczną nagrodę Julianowi Tuwimowi za poetyckie przekłady ze szczególnem uwzględnieniem „Jeźdźca Miedzianego” Puszkina. Nagroda wynosi 1000 zł.

KTO BĘDZIE WOJEWODĄ NOWOGRODZKIM?

Warszawa, 15. 12. Według pogłosek wojewodą nowogrodzkim będzie mianowany dotychczasowy szef gabinetu min. spr. wojsk. podpułk. Sokołowski.

ZMIANA TERMINU I OGÓLNEGO ZJAZDU KSIĘŻY REKOLEKCYONISTÓW.

I. ogólnopolski zjazd księży rekolekcyonistów pierwotnie projektowany na 3, 4 i 5 stycznia 1936 r. ze względów praktycznych został przesunięty na 2, 3 i 4 stycznia. Zacznie się 2 stycznia o godz. 4 i pół popołudniu nabożeństwem w kościele św. Krzyża w Warszawie, poczem o godz. 5 nastąpi posiedzenie inauguracyjne na sali wykładowej Theologicum (ul. Traugutta 1). Zamknięcie zjazdu 4 stycznia w południe. Biorący udział w zjeździe będą mogli za okazaniem karty uczestnictwa korzystać ze zniżki kolejowej w powrotnej drodze. Karta uczestnictwa kosztuje 3 zł. Zamówienia mieszkań przyjmuje Sekretariat Zjazdu (Rakowiecka 61) do 25 bm. (KAP).

NA ZACHODZIE ODWILŻ — W ROSJI 18-ST. MRÓZ.

Warszawa, 15. 12. (PAT). Komunikat meteorologiczny z dnia 15 grudnia br.: Stan pogody w Polsce i Europie dziś o godzinie 14. W całej Polsce trwała nadal pogoda pochmurna, miejscami z drobnym opadem śnieżnym. Temperatura o godz. 14 była dość jednostajna i wynosiła —3 do —1 st. W Rosji utrzymywał się nadal dość silny mróz, dochodzący do —18 w centralnej jej części, natomiast na zachodzie Europy następuje odwilż, która ogarnęła już Anglię i Francję.

Co słychać w Krakowie.

GRUDZIEŃ.

Poniedziałek 16: Euzebjusza b. m., Walentyna m. Albiny p. męcz. Wschód słońca 7.35, zachód 15.36. Długość dnia 8 godzin i 1 min.
Wtorek 17: Łazarza bisk., Florjana męcz., Olimpij w dowy. Wschód słońca 7.35, zachód 15.36. Długość dnia 8 godzin i 1 min.

—000—

WIZYTA P. WOJEW. ŚWITALSKIEGO U KS. METROP. SAPIEHI. W sobotę p. wojewoda krakowski Świtalski złożył wizytę ks. metropolicie Sapieżo w pałacu arcybiskupim. Poza tym wojew. Świtalski złożył wizytę prezesowi Sądu Apel. Parylewiczowi oraz prokuratorowi Sądu Apel. dr. Szydłowskiemu.

ZJAZD ZWIĄZKU URZĘDNIKÓW KOLEJOWYCH. W niedzielę obradował w lokalu K. P. W. przy ul. Lubież Zjazd Zarządu głównego Związku Urzędników Kolejowych. Obradom, poświęconym sprawom zawodowym, przewodniczył p. Tad. Hamuliński, radca Min. Komunikacji. Wzięło w nich udział kilkudziesięciu delegatów.

NIEPOŻĄDANA INOWACJA W TEATRZE MIEJSKIM. Dyrekcja teatru miejskiego komunikuje nam, że od dziś, tj. poniedziałku do piątku dnia 20 bm. włącznie z powodu przedstawień szkolnych popołudniowych (wysprzedanych) przedstawienia wieczorne zostały zawieszone. Nie wiadomo z jakim przyjęciem u publiczności krakowskiej spotka się ta dziwna „inowacja“ teatru.

POSIEDZENIE RADY M. Na czwartek 19 bm. zwołane zostało posiedzenie Rady miejskiej, na którym wybrany zostanie reprezentant miasta do Rady wojewódzkiej. Bezpośrednio po tem rozpocznie się posiedzenie nadzwyczajne Rady m., na którym rozpatrzone zostanie szczegółowy plan zabudowania gruntów poaugustjańskich. Poza tem na porządku dziennym posiedzenia nadzwyczajnego znajduje się sprawa reorganizacji komisji miejskich, wybór członków tych komisji itd.

NOWY PIERSIEN PLANT OTWARTY ZOSTANIE Z WIOSNĄ. Jak wiadomo, Kraków otoczony zostanie drugim pasem plant na miejscu dawnego nasypu kolei obwodowej, która biegła w latach przedwojennych od dworca towarowego do Dębik przez dzielnice Aleje 3-ch Wieszców. Na jesieni br. Zarząd Ogrodów m. przeprowadził roboty około urządzenia ogrodowego części Al. Słowackiego od ul. Długiej do ul. Łobzowskiej. Teren zniwelowano, zatrawiono, wykonano ścieżki oraz wysadzono drzewa. — Z wiosną przyszłego roku ta część plant oddana będzie do użytku publicznego i stanie się niewątpliwie piękną ozdobą i „zielonymi płucami“ nowoczesnie rozbudowującej się dzielnicy miasta. Ponieważ często można zauważyć, iż dzieci i młodzież, a niejednokrotnie i starsi niszczą bezmyślnie trawniki, drzewka i ogrodzenia plantacyjne, — przeto Komitet Obywatelski Czystości Krakowa apeluje do obywateli a zwłaszcza zamieszkałych przy ul. Słowackiego, aby wzięli nowe plantacje w swą opiekę. Komitet podkreśla z naciskiem, iż obowiązkiem każdego jest zwracać uwagę dzieciom i młodzieży, że plantacje miejskie są dobrem publicznym, dlatego bieganie po trawnikach, jeżdżenie po nich saneczkami lub wózkami, niszczenie ogrodzeń i łamanie drzewek, jest przestępstwem, które Zarząd Miejski przez organa do tego powołane karać będzie z całą surowością przysługujących mu środków prawnych.

ZNOWU OFIARA GOŁOLEDZI. Pomocnik handlowy Miecz. Geron, lat 14, upadł na oślizgłym chodniku ul. Barskiej doznając złamania obojczyka. Wypadek zdarzył się w niedzielę w południe. Ofiarę szlagawicy opatrzyło Pogotowie Ratunkowe

WYBUCH PIECYKA GAZOWEGO. — W sobotę w południe w zakładzie dentystrycznym Nissena Druckera ul. św. Jana 2, wskutek nieumiejętnego obchodzenia się z konstrukcją piecyka gazowego, nastąpił wybuch, który spowodował oderwanie się drzwiczek żelaznych i dna. W mieszkaniu wyleciało 5 szyb. Wybuch nastąpił wskutek otwarcia kurka, wprowadzającego gaz do dolnej części piecyka, w czasie zapalania przez służącą Zuzannę Konieczkowską, która w tym wypadku ponosi winę. Szkoda nie znaczna.

—0000—

ZAWIADOMIENIA I KOMUNIKATY PRZED WYBORAMI W TOW. LEKARSKIM. W środę 18 bm. o godz. 20 odbędzie się posiedzenie Tow. Lekarskiego w sali Tow. ul. Radziwiłłowska 4. Na porządku dziennym: Wybór komisji przedwyborczej. Pokazy przypadków z oddziału chirurgicznego szpitala Ubezpiec. Społ. Pokaz przypadku z oddziału ginekologicznego szpitala św. Łazarza. Dr. Jerzy

Od środy 11 bm. w teatrze świetlnym „APOLLO“

Wystawowe, największe arcydzieło doby obecnej! Film pod hasłem humoru, werwy i zabawy!

„ZAPROSZENIE DO WALCA“

Rozkoszna komedia pełna muzyki, śpiewu i wesołości, wystawiona z istic królewskim przepychem i bogactwem!!! — Czarujące pikantne miłości i wesołe przygody na królewskim dworze! — Arcydzieło, które pochłonie miliony! — W rol. gł.: ulubienica świata, gwiazda gwiazd

Liliana Harvey oraz przystojny i męski **Willy Eichberger** i w in. Film!

ten rozpętał burzę entuzjazmu w Europie i Ameryce! — Filmy nasze reklamują się same swą pięknosciami! — Wydaje się w biurze kina zniżki na nowy sezon.

Zima w górach.

Obfita pokrywa śnieżna nadała górcom pełne uroku oblicze a ponadto ściaga liczne rzesze narciarzy, szukających w zdrowym sporcie pełnego wytchnienia i niezatartych wrażeń.

Inauguracja XIV Tygodnia Społecznego młodej inteligencji katolickiej.

W dniu wczorajszym, w niedzielę, rozpoczął się w Krakowie XIV Tydzień Społeczny młodej inteligencji katolickiej, na który dotąd przybyło z poszczególnych środowisk z poza Krakowa około 150 osób.

O godzinie 9 rano Książe Metropolita Sapieha odprawił w Katedrze na Wawelu Mszę św. na intencję Tygodnia. O godzinie 12-tej odbyła się w auli Uniwersytetu Jagiellońskiego inauguracja. Wzięli w niej udział: — Ks. Metropolita Sapieha, Ks. biskup Rospond, p. wicewojewoda Małasiński p. prezydent Kaplicki, p. Rektor Maziarzski wraz z licznym gronem profesorów, prezes Diec. Instytutu Akcji Katolickiej p. Jędrzejowski szereg wybitnych osobistości ze sfer duchowieństwa oraz społeczeństwa świeckiego. —

Jasieński: „O wartości klinicznej metod czynnościowego badania nerek w urologii“.

DZIEJE BRAMY FLORJAŃSKIEJ I BARBAKANU. Odczyt na ten temat wygłosił dr. J. Dobrzycki i inż. A. Krzyżanowski na inauguracyjnym zebraniu nauk. Tow. Miłośników Krakowa w Muzeum Przemysłowym w poniedziałek 16 bm. Ponadto sprawozdanie z ubiegłego cyklu wycieczek po starym Krakowie i pokaz nowych miedziorytów art.-grafika Wł. Zakrzewskiego. Początek o godz. 18.30.

PRZYSZŁOŚĆ POLSKIEGO HARCERSTWA. We wtorek 17 bm. o godz. 20 odbędzie się w salach Klubu Społecznego, Rynek gł. 25, zebranie starszych herców i harcerzy z odczytem dyskusyjnym pułkownika inż. H. Bałuckiego na temat „Przyszłość polskiego harcerstwa“.

KURS TEORETYCZNY PILOTAŻU. Termin zgłoszeń na kurs teoretyczny pilotażu przy Aeroklubie Krakowskim upływa z dniem 20 bm. Na kurs przyjmowani są kandydaci z P. W. Lotniczego do szkolenia w pilotażu w Obozach P. W. Lotn. bezpłatnie, o ile są przed poborowi i są absolwentami kursów szybowcowych kat. B. i C. oraz kandydaci na pilotów turystycznych obojga płci do szkolenia w Aero klubie Krakowskim za opłatą.

O NAJCIĘŻSZYCH ZABURZENIACH PSYCHICZNYCH U MŁODZIEŻY SZKOLNEJ. We wtorek 17 bm. o godz. 19 odbędzie się wykład dla rodziców w lokalu gimnazjum im. Król. Jadwigi, Rynek gł. 34, I. p. (dawna sala Bolońskiego). Prof. U. J. dr. L. Wachholz mówić będzie na temat: „O najcięższych zaburzeniach psychicznych u młodzieży szkolnej“. Goście mile widziani.

Aula wypełniona była przez uczestników Tygodnia.

Zebranie zainaugurował przewodniczący Komitetu Organizacyjnego Dr. L. Piotrowicz, prof. U. J. witając przedstawicieli władz duchowych i świeckich oraz wszystkich gości, którzy zaszczycając swą obecnością inaugurację, zaznaczyli swą łączność z wysiłkami młodego pokolenia, śmiało podnoszącego w górę sztandar wiary Chrystusowej i występującego mężnie do walki z zamiętem ideologicznym doby obecnej, by wcielić w życie społeczne zasady ideologii katolickiej. Następnie p. prof. Piotrowicz odczytał depeszę z życzeniami przesłaną przez Ojca św. treści następującej: „Z okazji Tygodnia Społecznego Młodzieży Katolickiej „Odrodzenie“, Ojciec św. prosząc o światło Boże dla prac i życząc aby ukochana młodzież poświęciła się Akcji Katolickiej ku pożytkowi braci, przesyła wszystkim z całego serca — błogosławieństwo apostolskie. — Kardynał Pacelli“.

P. Przewodniczący zakomunikował następnie o przesłaniu depesz hołdowniczych do Ojca św. Prezydenta R. P. i J. Em. Ks. Kardynała Hłonda, poczem powołał p. Szeptyckiego na przewodniczącego Tygodnia. — P. Szeptycki odczytał depesze z życzeniami otrzymane od J. Em. Ks. Kardynała Hłonda księży biskupów i arcybiskupów: Jędrzejowskiego, Okoniewskiego, Fulmana, Łukomskiego, Radońskiego, Jasińskiego, Szlagowskiego, Jęłowickiego, Sokołowskiego, Niemiry i Kubickiego, oraz od szeregu przyjaciół „Odrodzenia“.

Nastąpiły przemówienia powitalne J. M. Rektora U. J. prof. Maziarzski podkreślił wielką doniosłość katolicyzmu w rozwiązywaniu współczesnych zagadnień społecznych, oraz życzył uczestnikom jak najlepszych rezultatów Tygodnia. Bardzo serdecznie przemówienie wygłosił Ks. Metropolita Sapieha, podnosząc wagę problemu pracy, będącego przedmiotem obrad Tygodnia.

Referat n. t. „Wychowawcza wartość pracy“ wygłosił Ks. Rektor K. Michalski. — W świetnej formie i w sposób głęboki omówił prelegent wielki wpływ pracy na wychowanie człowieka, analizując typy pracy: bołwicki, amerykański i europejski. Pozytywną część wywodów Ks. Rektora streszcza się w zdaniu, iż właściwy sens pracy daje tylko katolicyzm, i tylko praca w imię katolicyzmu daje człowiekowi pełną radość i szczęście.

—000—

O GRUŻLICY I WALCE Z NIĄ. We wtorek 17 bm. o godz. 18 w sali Muzeum Przemysł. dr. H. Biernacki wygłosi odczyt pt.: „O gruźlicy i walce z nią“. Wstęp wolny.

—000—

REPERTUAR TEATRU SŁOWACKIEGO
Poniedziałek: „Noc listopadowa“ (wysprzedane).
Wtorek: „Noc listopadowa“ (wysprzedane).
Środa: „Noc listopadowa“ (wysprzedane).

REPERTUAR ZINOTEBATÓW.

SWIT: „Manewry miłosne“.
WANDA: „Wesoła rozwódka“.
APOLLO: „Zaproszenie do walca“.
SZTUKA: „Jaśnie pan szofer“.
UCIECHA: „Czarne oczy“.
STELLA: „Cesarskie łowy“ i „Parada rezerwistów“.
ADRIA: „Skandale milionerów“.
PROMIEN: „Nie chcę wiedzieć kim jesteś“.
BAGATELA: „Niewolnice z Mandalay“ (Kay Francis). Na scenie rewja pt.: „Wszystko dla wszystkich“.

—000—

NAJBLIŻSZA PREMIERA będzie sztuka Denys'a Amiel'a pt. „Trzy asy i jedna dama“. Próby odbywają się codziennie pod kierunkiem dyr. K. Frycza.

Porcelana z firmy „Cmielów“
Jest najlepsza z pośród wielu.
Chcesz mieć spokój w domu stały
kup teściowej serwis cały!

O „Gwiazdkę“ dla najbardziej młodej przemysłowej i rekodziełniczej

Przy zbliżających się świętach Bożego Narodzenia nie zapominajmy, że w tej podniosłej uroczystości rodzinnej i radości, powinna zająć także najbardziej młodzież, pozabawiona swych najbliższych. Te liczne sieroty rzesze winny odczuć, że jest ktoś co pamięta o niej i że w tej uroczystej chwili myślą i sercem z nią przebywa. Związek Młodzieży Przemysłowej i Rekodziełniczej przy ul. Skarbowej 2 przegarnia tę właśnie młodzież, zastępuje jej dom i rodzinę, pragnie, by ona przeświadczona była, że ofiarne i szlachetne serca polskie, odczuwając jej sieroctwo, czy opuszczenie, pospiesza z pomocą i okaza jej swe zrozumienie, życzliwość i troskę o jej dobro. — Urządmy tej młodzieży radosną „Gwiazdkę“, dajmy jej nieco słońca, otwórzmy jej serca. — Łaskawe datki przyjmują Związek Młodzieży Przemysłowej i Rekodziełniczej w Krakowie, ul. Skarbowa 2. Konto PKO. 407-987.

Zamiast w kurzu i w sadzu odróżnijmy LOTEM w czystych przestworzach tanio — bezpiecznie — szybko! codziennie!!!

SKARB CZY DOMOWY.

(Wydawn. Księgarni św. Wojciecha).

- Nr. 1. LACH A., Sto dodatkowych zajęć dochodowych w miescie i na wsi . . . zł. 1-20
- Nr. 2. SCHECHTLÓWNA Z. Dr., Wyrób nektarów czyli owocowych napojów bezalkoholowych . . . —80
- Nr. 3. PRZYREMBLANKA S., Kwiaty na codzień. Hodowla kwiatów w domu . . . 1-—
- Nr. 4. JAROSZYŃSKA K., 100 nowych powinszowań . . . —70
- Nr. 7. STYPIANKA I., 77 najciekawszych pasjansów . . . 1-—
- Nr. 8. SCHECHTLÓWNA Z. Dr., Wyrób miodów pitnych w gospodarstwie domowym . . . —80
- Nr. 11. STYPIANKA I., Bawmy się w domu — Przepisy gier i zabaw towarzyskich . . . 1-20

połącza:

KSIĘGARNIA KRAKOWSKA
Kraków, ul. św. Krzyża 13.

Zmiany na stanowiskach szefów personalnych.

Warszawa, 15. 12. (Tel.) W kołach poinformowanych zwracają uwagę, że ujawnione dotychczas zmiany na stanowiskach szefów personalnych różnych ministerstw nie obejmują jeszcze przewidzianych licznych zmian. Uchodzi za pewne ustąpienie p. Treli, który od długiego czasu zajmuje stanowisko szefa personalnego w Min. Opieki Społecznej. Mówi się o zmianach szefów personalnych w wielu instytucjach i przedsiębiorstwach państwowych. Jak wiadomo dobór szefów personalnych dokonywany był w ostatnich latach spośród oficerów służby specjalnej. Uprawnienia szefów personalnych były ogromne i wykazywały niejednokrotnie poza wolę i decyzję szefów instytucyj i przedsiębiorstw a nawet poza decyzję ministrów. Wśród pracowników kolejowych bardzo duże wrażenie zrobiło usunięcie pułk. Kominkowskiego, który przez szereg lat decydował o losie dziesiątków tysięcy kolejarzy. Jak wiadomo, organizacje kolejarskie w ostatnim czasie kilkakrotnie występowały przeciwko denuncjatorstwu i anonimowym doniesieniom, które rozszerzyły się ogromnie w kolejnictwie.

— 000 —

Przygotowania do zwolnienia więźniów.

Warszawa, 15. 12. (Tel.) Departament Karny Ministerstwa Sprawiedliwości wydał przygotowawcze zarządzenie w sprawach technicznego wykonania nowej ustawy amnestyjnej, która będzie ogłoszona w „Dzienniku Ustaw” zaraz po jej uchwaleniu. Zwolnienia będą się odbywać pod nadzorem prokuratorów więziennych. Zwolnienia mają być przeprowadzone w ciągu jednego dnia, a w większych więzieniach w ciągu dwóch dni.

CZYTELNICY!

Zadacie „Głosu Narodu” we wszystkich kawiarniach, restauracjach, w Urzędach pocztowych i na dworcach kolejowych!

Dziś i codziennie w kinie „WIT” Straszewskiego 18.

Program Nr. 9.

Telef. 182-0.

Od soboty, 30 listopada 1935 r.

Pierwsza polska reprezentacyjna operetka filmowa.

MANEWRY MIŁOSNE

Reżyserja: JAN NOWINA-PRZYBYLRKI i KONRAD TOM. Muzykę skomponował słynny polski kompozytor, H. WARS. W rolach głównych 5 asów polskiego filmu: Tola Mankiewiczówna — Loda Halama — Mira Zimińska, — — — Aleksander Zabczyński — Stanisław Sielański. — — —

Sentyment! — Humor! — Oszalałymi taniec!

Przedstawienia codziennie o godzinie 5, 7 i 9. W niedzielę od godziny 3-ciej popołudniu.

Zniżki i wolne wstępy nieważne do odwołania.

Radio.

MUZYKA PODHALAŃSKA PRZEZ RADJO. Znamca folkloru podhalańskiego, wydawca zbioru „Tańców góralskich”, St. Miarczyński, skomponował i opracował szereg motywów podhalańskich. Kilka tych utworów poznają radiostuchacze w audycji radiowej dnia 16 bm., w poniedziałek o godz. 21. Orkiestra pod dyrykcją J. Ozimińskiego wykona „Suite podhalańską” oraz „Tańce góralskie”, przeznaczone na trio smyczkowe.

RADJOWA AUDYCJA KASPROWICZOWSKA. Nie było poety w Polsce, dla którego współżycie z naturą byłoby taką koniecznością, jak dla J. Kasprowicza. Oto główna myśl przebijająca się w audycji kasprowiczowskiej nadawanej przez Poznań dnia 16 grudnia o godz. 21.30. Ta miłość poety do przyrody będzie ilustrowana fragmentem z „Wyznań” Marji Kasprowiczowej oraz recytacją tak pięknych wierszy, jak „Przy szumie drzew”, sławna ballada o „Słoneczniku” i innemi. Będzie to V skolei audycji kasprowiczowskiej, którą nadaje Poznań.

KOBIETA W WALCE Z GRUŻLICĄ. Gruźlica dosięga każdego — mężczyznę, kobietę, starca i dziecko. Wszyscy muszą walczyć z tą okropną i niszczącą organizm chorobą. W walce z gruźlicą kobiety biorą wybitny udział, pracując naukowo, zajmując posterunki zawodowe, jako lekarki, higienistki, pielęgniarki i

nauczycielki — jako panie domu, matki i wychowawczynie. O roli kobiety w walce z gruźlicą mówić będzie przez radio dnia 16 grudnia o godz. 17.00 Dr. J. Lisiewicz.

KONCERT Z POZNANIA

AUDYCJA RADJOWA
WE WTOREK 17. XII. O GODZ. 22.00

Programy stacji radiowych.

WTOREK, DNIA 17-go GRUDNIA 1935.

Kraków. (203,5 m). Godz. 6.50 Muzyka z płyt; 7.50 Program na dzień bieżący; 7.55 Parę informacji; 13.35 Muzyka popularna z płyt; 15.30 Muzyka rosyjska z płyt; 18.30 Szkic literacki; 18.45 Muzyka lekka z płyt; 19.00 Pogadanka; 19.10 Program na dz. następny; 19.20 Koncert reklamowy; 19.35 Wiadomości sportowe; 22.45 Pogadanka; 23.05 Muzyka taneczna z płyt.

Lwów. (877,4 m). Godz. 18.30 Skrzynka techniczna; 18.45 Audycja lwowskiego chóru akademickiego; 19.00 Lwowskie szkoły dokształcające; 22.48 Minuty literackie.

Warszawa. (1389,8) Godz. 6.30 „Kiedy ranne wstają zorze”; 6.35 Pobudka do gimnastyki; 6.34 Gimnastyka; 6.50 Płyty; 7.20 Dziennik poranny; 7.50 Program na dzień bieżący; 7.55 Parę informacji; 8.00 Audycja dla szkół; 11.57 Sygnał czasu; 12.00 Hejnał z wieży Mariackiej z Krakowa; 12.05 Dzieńnik południowy; 12.15 Audycja dla szkół; 12.35 Me

Kupuj tylko w Drogerji im. św. Teresy

STEFANA HYŁY

Kraków, ul. Wiślna L. 6.

Telef. 138-09.

Telef. 138-09.

Od 2 XII. — 24 XII. b. r.

Świąteczny Wielki Tani Tydzień

wód kolońskich, perfum, krajowych i zagranicznych, oryginalnych i na wagę.

lodzia za melodią — wiązanka; 13.25 Chwilka gospodarstwa domowego; 13.30 Z rynku pracy; 15.15 Wiadomości o eksporcie polskim; 16 Skrzynka P. K. O.; 16.15 Recital skrzypcowy; 16.45 Cała Polska śpiewa; 17 Wielkie i drobne wynalazki; 17.15 Muzyka salonowa orkiestry P. R.; 17.50 Encyklopedia mówiona; 18 Recital śpiewaczy; 19.40 Wiadomości sportowe; 19.50 Pogadanka aktualna; 20 Koncert symfoniczny z Poznania; W przerwie około godz. 20.50 Dziennik wieczorny; oraz Obrazki z Polski współczesnej; 22.30 Pogadanka dla lekarzy; 23: Wiadomości meteorologiczne.

Katowice (895,8 m). Godz. 15.20 Wiadomości giełdowe; 15.25 Życie artystyczne i kulturalne Śląska; 15.30 Recital fortepianowy; 18.30 Jakże zabawki ofiarować dzieciom na święta — odczyt; 19 Feljton sportowo-turystyczny; 19.20 Przegląd prasy; g. 22.45 Odczyt.

OBUWIE wszelkiego rodzaju tak

spacerowe, wieczorowe, sportowe, na cholewki, do polowania, jakoteż buty z ekołami oficerskimi i do kennej jazdy poleca ze składu i na zamówienia po cenach niskich

Pierwszorządny magazyn i pracownia obuwia

PIOTR WĄSIK dawniej **W. KAPERA**

Kraków, ul. św. Tomasza 29.

Specjalny dział reperacyjny do dyspozycji P. T. Klientów.

Od Wydawnictwa

Prosimy P. T. Abonentów o nadsyłanie prenumeraty za **grudzień.**

Równocześnie zwracamy się do wszystkich abonentów zalegających z prenumeratą z gorącym wezwaniem aby zechcieli niezwłocznie zaległości wyrównać.

AXEL RUDOLF.

PRZYGODA NA WSCHODZIE.

Adaptował E. Bałucki.

Trochę dalej ze śnieżastej kupy śniegu, sterczały krótkie nogi kapitana Grogana.

Dookoła były rozrzucone zniszczone aparaty tlenowe, podarte plecaki i połamane instrumenty miernicze.

Kilka puszek z konserwami toczyło się w dół po zboczu, które lawina wygładziła, wyplniając śniegiem nierówności.

A z góry, od chwili do chwili, niewidzialna moc prażyła kamieniami.

Całość wyglądała, jak pobojuwisko.

Szronowski wyprostował się z trudem i zaczął macać kości: były całe.

Tymczasem Captain Grogan wygramolił się ze śniegu i pomógł Finchowi wstać na nogi.

Na czole doktora widniała duża krwawiąca szrama.

— Opatrunki!... Gdzie skrzynia opatrunkowa? — usłyszał Szronowski głos Grogana.

Poszukiwania nie dały rezultatu. Wobec tego obmył ranę śniegiem. zamiast bandażu użył chustek i koszuli, pościętej na pasy.

Chwała Bogu! Zdawało się, że wszyscy wyszli obronną ręką.

Raptem Szronowski doznał nieokreślonego uczucia strachu.

Spojrzał i zamrli w przerażeniu: o jakie dwadzieścia metrów niżej stali Brehley i Middleton, pochyleni nad długą postacią, wyciągniętą nieruchomo na śniegu.

To nie mógł być nikt inny, tylko Norweg.

Chwiejnym i ociężałym krokiem zeszedł nadół i zbliżył się do obu Aglików.

Słowa były zbyteczne. Wyczytał odpowiedź z ich oczu.

Arne Irmer nie żył.

Leżał wyciągnięty w całej długości, na zaostrzonych rysach twarzy osiadły woskowe cienie; w prawej skroni miał wielką ranę, z której sączyła się powoli ciemno-czerwona krew; ogromne niebieskie oczy były szeroko rozwarte, jasno i poważnie spoglądały w niebo, jakby witały Irwine'a i Mallo-

ry'ego.

Szronowski zacisnął zęby i wyprostował się przed zwłokami.

— Gdzie jesteście?... Miał wrażenie, że myśli nie rodzą się w jego głowie, lecz przychodzą z zewnątrz. — Jak daleko zniósł nas lawina?...

Przyrządy miernicze zginęły, więc tego nie można było ustalić dokładnie. Przypuszczenia też na nie się zdały.

Na górze i śladu nie pozostało po miejsu, na którym po raz ostatni stał ich namiot.

Tylko niedostępny szczyt Dżomolungmy patrzył zimno i obojętnie na kilka nędznych upokorzonych istot, czołgających się bezradnie u jego stóp.

Koniec! — tłukło się w głowie Szronow-

skiego! — Klęska zupełna! Ani tlen, ani masek, ani przyrządów!... Nie wolno nawet marzyć o powtórzeniu próby!

Przywlekli się, kulejąc captain Grogan i doktor Pinch. Za nimi, zataczając się jak pijany, dążył Amerykanin, który jeszcze nie oprzytomniał po upadku.

Kilka minut stali wszyscy w skupionem milczeniu wokół zabitego.

Captain Grogan odmówił modlitwę za umarłych. Nikt nie słyszał jednego słowa, ale wszyscy widzieli, jak się poruszały bezdźwięcznie jego wargi.

Uptętno sporu czasu, zanim powiedział zachrypłym, niepewnym głosem:

— Pochowamy go tutaj.

Rozkopali śnieg, znaleźli szczelinę, złożyli w niej ciało Arne Irmera i przykryli je kamieniami.

Wraz z towarzyszem pogrzebali wszystkie nadzieje na zwycięstwo i sławę.

Grogan był wyrazicielem ogólnej myśli, która gnębiła członków tragicznie zakończonych wyprawy.

Gdy zamiast pomnika przywalili mogile Norwega wielkim głazem i ciężko oddychając odeszli trochę na bok. Captain powiedział ponuro:

— Musimy wracać. Jeśli Pan Bóg był łaskaw na nas i lawina ominęła obóz wypadowy, to i tak nie mamy tu nie do roboty.

Zginęły przyrządy miernicze, wszystkie maski, w obozie pozostał tylko jeden rezerwowany aparat tlenowy. Oczywiście z temi środkami nie można ponowić ataku na Dżomolungmę...

Obóz wypadowy na wysokości 7.000 metrów, w którym znajdowali się tragarze i skrzynie z prowiantami, szczęśliwie ocalał, jak i obóz główny, podstawowy położony o 2.000 metrów niżej.

Pięć dni trwał odpoczynek, zanim znikły bolesne następstwa schodzenia bez masek tlenowych. Dopiero wówczas można było pomyśleć o marszu odwrotnym.

Był to smutny widok. Jakby się cofał oddział wojska, pobity na głowę.

Mało pocieszała świadomość, że w zmaganiu się z olbrzymem dali ze siebie wszystko, że zostali pokonani w uczciwej i bohaterkiej walce.

Z niedostępnych wyżyn patrzył tajemniczy, niezwykły szczyt Dżomolungmy. Na jej stokach zasnęła wiecznym snem nowa ofiara: Norweg, Arne Irmer, odważny i ukończony towarzysz.

Maszerowali z jakąś zawziętością.

Małomówni z natury i z usposobienia teraz — milczeli więcej niż kiedykolwiek, zamieniając skąpe słowa tylko w wypadkach konieczności.

Zostawili za sobą białowice Rongbuk.

Już na jego skraju natknęli się na Tybetańczyka, który pozdrowił przyjaźnie Grogana:

— Bara. sahib.

Captain przypatrzył mu się uważnie i wreszcie poznał: góral pochodził z bliskich okolic Rongbuku i przed kilku laty towarzyszył wyprawie generała Bruce'a, zaopatrując ją w świeże mleko.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Rzeczy ciekawe.

Dochody amerykańskich „racketeerów”.

Przez pewien czas zdawało się, że amerykański świat zbrodni, owo podziemie „racketów” wszelkimi wyszukanymi sposobami przy użyciu najnowocześniejszych środków technicznych z chwilą zniesienia prohibicji

stracił grunt pod nogami

i przestanie być złą siłą tamtejszego życia. — Tymczasem okazało się, że kule, wypuszczone z maszynowego rewolweru ręcznego, które pod koniec listopada usunęły z tego świata Artura Fliegenheimera (w świecie podziemnym nosił przezwisko: Dutch Schulz), a kilku jego towarzyszy nabawiły co najmniej kalectwa, przypomniały władzom amerykańskim, że „przemysł” podziemny istnieje nadal, chociaż może w formie zmienionej.

Amerykańskie podziemie bardzo szybko przystosowało się do nowych warunków i na-stawilo się na nowe „rackets”. Skoro nie można żyć i to oczywiście dostatecznie z przemycania wódki, wina czy piwa, co wspomnianemu Dutch Schulzowi normalnie przynosiło w roku milion dolarów na czysto, to przecież jest tyle innych źródeł dochodów, z których żadne nie zawiedzie, o ile rzecz będzie należycie zorganizowana. Jak wynika ze sprawozdania, ogłoszonego w części prasy nowojorskiej przez znawcę tego przedmiotu Szymona Lehra, gangster amerykański przerzucił się teraz masowo do szantażu, względnie wymuszania haraczu pod maską t. zw. ochrony. Członek odnośnej gildji zjawia się np. w restauracji, w sklepie spożywczym, farbiarni, wielkiej przemysłowej piekarni i ofiaruje swe usługi dla ochrony odbiorców czy dostawców, co dany przemysłowiec odrazu rozumie. W razie odmowy skutki są pewne i błyskawiczne, a zwracanie się o pomoc do władzy sprawę może tylko pogorszyć. Amerykański „Tasiemka” opanował pola wyścigowe, kantory bankowe, a nawet częściowo rynek pieniężny w ten sposób, że rzekomy agent zjawiał się u upatrzonej ofiary ofiarując jej pożyczkę. Ten proceder pożyczkowy zde-maskował ostatnio powołany umyślnie do walki z nim w Nowym Jorku sędzia Tomasz Dewey stwierdzając, że ta sztuka przynosi zysku

od 160 do 1.040 proc. Gangster pożyczkowy operuje z reguły w sferze ludzi mniej zamożnych, ofiarując pożyczkę np. 5 lub 10 dol. za opłatą 1 dol. tygodniowo (!) Odpowiednio do-brany opryszek haracz ten ściągą następnie w ciągu całego roku a ofiara w dalszym ciągu jest dłużnikiem. Afere tego rodzaju ujawniono świeżo także wśród niższych funkcjonariuszów poczty w N. Jorku, przy czym wyszły na jaw dalsze szczegóły, a mianowicie opłatywanie tak-ką siecią pożyczkową również ludzi poszuku-jących pracy w różnych biurach pośrednictwa. W tym wypadku „racket” jest podwójny, wy-musza bowiem haracz na właścicieli biura i na biedaku, który za jego pośrednictwem uzyskuje pracę. Szczególnie dochodowym procederem jest racket loteryjny. Polega on na sprzedaży zakazanych papierów zagranicznych, a szkody stąd wynikające wynoszą wprost dziesiątki mil-jonów dol., gdyż proceder ten objął niemal ca-ły obszar Stanów Zjedn. Na tle konkurencyj-nem dochodzi też często do walk na noże między poszczególnymi grupami wyzyskiwaczy, gdy mianowicie któraś z grup ośmieli się wkro-czyć na teren działania innej.

Najgroźniejszym jest atoli to, że ten nowy typ „przemysłu” opanować potrafił nawet nie-które władze, zwłaszcza policyjne, co ujawnił właśnie proces po zamordowaniu Dutcha Schul-za. Stwierdzono, że niższe organy policyjne dawno wiedziały o jego praktykach a pomimo tego nie przeszkadzały mu, czy to wskutek przekupstwa czy teroru. Stwierdzono dalej, że zbrodnicze te organizacje rozporządzają formal-nymi biurami, parkiem samochodowym i wszel-kiemi innymi środkami, przy czym przewódca sam nigdy się nie ekspozuje, prowadząc jedy-nie wywiad, dając rozkazy i inkasując docho-dy. On ma zawsze zapewnione alibi, niezawod-nego obrońcę i dostateczne wpływy.

Walka z tem pasożytnictwem ma być teraz zastrzona, ale naogół brak jest wiary w jej skuteczność. Gangster amerykański w dalszym ciągu odciąga miliony dolarów z legalnego obrotu i gospodarstwa tego kraju.

R. L.

Badoglio objął dowództwo w Afryce

nad wojskami walzącymi z Abisynją. Na zdjęciu widzimy marszałka Badoglio, kroczącego w towarzystwie marszałka Bono, bezpośrednio po wylądowaniu w porcie Massaua. Nowego dowódcę frontu witali też duchowni koptyjscy, którzy już musieli się nauczyć pozdrowienia faszystowskiego.

Od środy dnia 11 b. m. w kinoteatrze „Sztuka”

Prolongowana jeszcze na kilka dni bezsprzecznie najlepsza i najweselsza komedia polska!

Jaśnie pan szofer

Wytworna komedia i ciekawy romanse pełen subtelnej pikanterji i szampańskiego humoru!

Muzyka! Śpiew! Zabawa! Komizm! Bona wystawa! Mistrzowska reżyserja — **Michał WASZYŃSKI** W rol. gł.: elita artystów polskich i najświetniejszych komików: **Eugeniusz BODO** — **Ina GENITA** — **Stanisława WYSOCKA** — **FERTNER** — **NIEMIRZANKA** i wielu innych.

Od środy 11. bm. po cenach popularnych: 50 gr., 1.— zł. i 1.30 zł.

WZROST BEZDZIETNOŚCI W CZECHACH.

Ostatnie wykazy statystyczne Czechosłowacji dowodzą, że na ogółem 4 miliony małżeństw w tem państwie, 600 tys. małżeństw, a więc 15 proc., jest bezdzietnych. W samych Czechach procent ten jest nawet wyższy. Mał-

żeństw z jednym dzieckiem jest 18 proc., z dwójkiem dzieci 17 proc. Inne zestawienie stwierdza, że małżeństw bezdzietnych i co naj-wyżej z dwójkiem dzieci jest 52 proc. Cyfry te wywołują poważne zaniepokojenie odnośnych czynników.

Angielska łódź podwodna „Oberon”.

W ubiegłym tygodniu pojawiły się pogłoski, jakoby w części floty angielskiej, stacjonowanej w portach niecierzystych, doszło do zaburzeń, przy czym niektóre statki miały być uszkodzone. Wymieniono m. in. uwi docznioną tutaj łódź podwodną „Oberon”, którą sabotaż załogi miał całkowicie unieru-chomić. Wbrew tym pogłoskom próby za-nurzenia, wykonane onegdaj na wodach Davonshire, wykazały, że „Oberon” funkcyjnuje bez błędów.

Askarysi.

W doniesieniach włoskiego dowództwa w Abisynji, a także w sprawozdaniach korespondentów wojennych z tamtego frontu, często spotykamy określenie, że dany punkt zajęli askarysi, idący w pierwszych szeregach armji włoskiej.

Są to oddziały tubylcze, zmobilizowane przez Włochy najpierw w Erytrei a następnie w Somali, posiadające nowoczesne wyszkole-nie bojowe. Zatem zaznajomione z używaniem właściwej broni. Znaczna część tych wojsk od-bywała poprzednio służbę w Libji pod do-wództwem oficerów białych, a zwolna zdolali Włosi z posród tych krajowców wykształcić także podoficerów niższego stopnia, czyli t. zw. bulukbasei i wyższego (coś w rodzaju sierżan-ta) o nazwie sciumbasei. Posiadają oni, jak również ich kolorowi podkomendni (askarysi) szczególne kwalifikacje do walk podjazdowych, z pochodzenia są bowiem koczownikami, bardzo wytrzymałymi na trudy i łatwo za-spakajający swoje potrzeby. Pierwotnie uży-wani w charakterze poljeji kolonialnej, teraz są strażą przednią wojsk włoskich.

Ile potrzebujemy tłuszczu?

W ostatnich 20 latach, zwłaszcza zaś po wojnie światowej, zmienił się znacznie nasz pogląd na sprawę żywienia, a to w związku z wynikami badań naukowych. Dzisiaj wiemy np., że człowiek, chcąc być zdrowym i zdolnym do pracy, potrzebuje nie tylko pewnej minimalnej ilości trzech głównych pożywek: białka, tłuszczu i węglowodanów, ale także witamin, lipid (związki fosforowe) i składników mineralnych. Jeżeli żywienie nie zawiera ich tyle, ile potrzeba, to nawet przy nadmiarze tamtych trzech pierwszych składników, zdrowie człowieka narażone jest na szwank. W związku z tem wyjaśniło się, że właściwie przecenialiśmy sprawę tłuszczu i wielu z nas spożywało go więcej, niż to było potrzebne, powodując zatory w narządach trawienia przy obciążaniu zwłaszcza żółci. Dla dorosłego człowieka pracy wystarczy całkowi-cie 50—55 gr. tłuszczu na dzień, dla młodo-cianych do 15 roku życia nawet mniej. Pamię-tajmy bowiem, że prócz właściwego tłuszczu w formie masła, smalcu, słoniny czy oliwy, spożywamy inne środki zawierające tłuszcz, np. mleko ok. 3 proc. tłuszczu, ser 14—40 procent, przerastające mięso 25—35 proc., jaja (żółtko) 11 proc., śledzie 8—15 proc. Czeko-lada i słabiej od tłuszczu kakao zawierają 22 do 35 proc. tłuszczu, orzechy ok. 30 proc. itd.

PONCZOCHY

damskie wełniane — skarpetki męskie, rękawiczki, szale, bieliznę ciepłą damską i męską, fartuchy — czepki dla służby poleca

ZOFIA AKSAKOWA Kraków, WISŁA 4. Telefon 13-13.

Pierwszorzędna

Pracownia Obuwia WŁ. KOWALCZYKA KRAKÓW

ul. Zwierzyniecka 5. Poleca obuwie luksusowe damskie i męskie oraz wszelkie obuwie sportowe po cenach nader niskich.

Pianino

czarne, zagraniczne sprzedaje okazjnie

Helena SMOLARSKA Kraków, Szewska 9 Skład fortepianów.

Ruch wydawniczy

F. A. OSSENDOWSKI. W dżungli polskiej. Powieść. Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Warszawa—Lwów 1936. Str. 526. Cena zł. 3.50.

Autor wprowadza czytelnika w mało znany świat Polesia, któremu pod wielu względami należy się nazwa — „dżungli polskiej”. Przyroda — a więc krajobraz z jego puszcza, bagniskami, leniwie płynącymi rzekami, rybnymi, dzikimi zwierzętami, i niezliczonem ptactwem, wreszcie z człowiekiem, bytującym od wieków na tej ziemi leśno-bagiennej — oto tło tej interesującej książki. Wraz z 4 kajakowcami prowadzi autor czytelników po kniei i bagnach Polesia, pokazuje nam jego bogactwa naturalne, marzenia i potrzeby ludności i z pomocą, barwnie opowiedzianych przygód czworga młodych sportowców, czyni bliskim sercu polskiemu i drogi ten kraj, który w najbliższej przyszłości stanie się przedmiotem twórczej pracy młodej Polski. — Piękne zdjęcia fotograficzne ilustrują charakter Polesia.

NOWOŚCI GWIAZDKOWE. Zakłady Wydaw. M. Arcta w Warszawie, wydały „na gwiazdkę” 5 książek nowych i 2 wznowienia. Dla małych dzieci dają piękną książeczkę do czytania i malowania p. t. „Dzieci pracują”. Dla dzieci starszych nowa książka M. Buyno-Arctowej — „Zielony szaleniec”. Dla młodzieży do lat 15 ciekawą książkę popularno-techniczną inż. E. Porębskiego — „Samochód wychodzi z fabryki”. Wreszcie dla starszej młodzieży i dorosłych dwie nowe, niezmiernie zajmujące powieści popularnego autora Zane Grey’a — „Kanyon wielkich błędów” i „Kwiat Colorado”.

Wznovione wydawnictwa, to J. Poraziński „Wesoła gromada”, doskonała, ładnie wydana książka dla dzieci od 9—12 lat oraz znana i popularna powieść M. Buyno-Arctowej „Wieszczyca” w nowej, estetycznej szacie. — Wszystkie książki są wydane bardzo starannie, estetycznie, a cena dostosowana do obecnego ciężkiego kryzysu.

KORNEL MAKUSZYŃSKI. Wielka brama. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa—Lwów. 1936. Str. 247. Cena zł. 3.50.

Nowa książka świetnego pisarza wydana przez Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych p. t. „Wielka brama”, zawierając w całej pełni wszystkie walory jego twórczości, przewyższa jego dotychczasowe powieści dla młodzieży pod względem wyboru tematu. „Wielka brama” to powieść o polskim morzu. Dzieje młodego Piotra, borykającego się z życiem a po wielu przygodach i trudach osiągnącego swój cel — służbę na polskim okręcie, wzruszającą wspomnieniami kapitana Barena, przybyłego z dalekich oceanów do Gdyni, aby własnymi oczami oglądać cud polskiego morza, rytm potężnego portu — oto główne motywy tej bardzo interesującej książki — opowiedziane jak zawsze u Makuszyńskiego, gdy temat jest mu bliski — pięknym, pełnym poezji językiem.

Na podkreślenie zasługuje niska cena tej książki. Wysilki Państwowego Wydawnictwa, aby obniżyć cenę książki dla młodzieży należy uznać zwłaszcza dzisiaj za bardzo pożądane.

Celem uregulowania nładu prosimy o jaknajrychlejsze uregulowanie prenumeraty.